

Yrkeshögskolan

OMRÅDESANALYS 2024

Farmaci och läkemedelstillverkning

Myndigheten för yrkeshögskolan

Innehållsförteckning

Inledning	3
Innehåll.....	4
Yrkeshögskolans utbildningsinriktningar.....	4
Avstämningar.....	4
Yrkeshögskolans statistik.....	5
Bedömning av platsernas utveckling.....	5
Farmaci och läkemedelstillverkning	6
Utfall ansökan 2023.....	7
Resultat från genomförda utbildningar.....	8
Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt.....	10
Regionalt utbud och regional efterfrågan.....	14
Bedömning av utvecklingen för nya platser med start 2025.....	16
Definitioner	18

Inledning

Det här är ett analysunderlag som visar hur myndigheten ser på utbildningarnas resultat, efterfrågan på kompetens och utvecklingen av utbildningsplatser inom en viss utbildningsinriktning – eller en gruppering av utbildningsinriktningar som har en koppling till varandra.

I underlaget presenteras statistik avseende pågående och beviljade utbildningsplatser, resultat för en utbildningsinriktning, eller en gruppering av utbildningsinriktningar samt information om efterfrågan. Varje presentation avslutas med en bedömning av hur myndigheten ser på utvecklingen av utbildningsplatser inom en viss utbildningsinriktning och hur många platser som kan beviljas för start 2025.

Bedömningen bygger på en avvägning av vad som är rimligt att bevilja utifrån en rad faktorer, där de tre främsta är

- det ekonomiska utrymme som myndigheten beräknar ha för att bevilja statsbidrag och särskilda medel för programmen
- dimensionering av redan beviljade platser och pågående utbildningar
- efterfrågan på kompetens.

Det bör understrykas, att det kan finnas skillnader gentemot bedömningen och den efterfrågan på kompetens som finns. Myndigheten har begränsade medel och en mängd prioriteringar måste göras mellan samtliga utbildningsinriktningar. Det kan innebära att efterfrågan inte kan matchas med motsvarande antal utbildningsplatser. Andra faktorer kan också påverka och som leder till att det inte är rimligt att genomföra en ökning av en utbildningsinriktning.

Enligt förordningen (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan ska myndigheten analysera arbetsmarknadens behov av utbildningar inom yrkeshögskolan.

Målsättningen med områdesanalysen är att bidra till ökad transparens och tydlighet. Underlaget kan både hänvisas till inför det att en ansökan öppnar och vid bedömning och kan förhoppningsvis bidra till att skapa en röd tråd från den enskilda ansökan till myndighetens beslut. Det är värt att understryka att bedömningen av en utbildningsansökan väger in fler faktorer än just områdesanalyserna.

Innehåll

Strukturen är densamma för samtliga områdesanalyser. Varje områdesanalys innehåller följande information:

- utfall av årets ansökan och det nya utbildningsutbudet
- resultat från genomförda utbildningar
- beskrivning av efterfrågan på 3–5 års sikt
- regionalt utbud och regional efterfrågan
- bedömning av nya platser.

Yrkeshögskolans utbildningsinriktningar

Det finns drygt 200 utbildningsinriktningar inom yrkeshögskolan. Till varje utbildningsinriktning hör en SUN-kod som myndigheten har tagit fram genom att utgå från Svensk utbildningsnomenklatur (SUN). All statistik som presenteras är uppbyggd efter detta system.

Varje utbildningsinriktning leder till en yrkesroll eller flera närliggande yrkesroller. Det finns också utbildningsinriktningar som kategoriseras som "övriga" utbildningsinriktningar. Dessa övriga SUN-koder kan innehålla både specifika utbildningar för vilka det av någon anledning saknas en dedikerad inriktning, eller mer obestämbare utbildningar som inte passar in i några av de andra SUN-koderna.

Antalet utbildningsinriktningar kan förändras över tid. Myndigheten kan ta bort eller lägga till SUN-koder beroende på utvecklingen på arbetsmarknaden.

Avstämningar

I framtagandet av denna områdesanalys har avstämningar skett med olika berörda branscher eller andra relevanta aktörer som kan bidra till att ge en samlad bild av efterfrågan på kompetens på nationell och regional nivå.

Yrkeshögskolans statistik

Det finns en hel del statistik om yrkeshögskolan och för den som vill veta mer hänvisas till myh.se och scb.se.

Här presenteras endast en begränsad del och det statistiska underlaget som tas upp är

- statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser per utbildningsinriktning
- examensgrad från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- andel i arbete från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- arbetets överensstämmelse med utbildningen per utbildningsinriktning
- utnyttjade platser per utbildningsinriktning.

Statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser utgör en grund för dimensionering av nya utbildningsplatser. Det som är särskilt relevant att visa i detta sammanhang är statistik över platser per slutår, för att illustrera vilket utflöde av kompetens som utbildningarna kan bidra med per år om alla beviljade platser utnyttjas.

Statistiken visar också var i landet beviljade utbildningar är placerade. Utbildningar inom yrkeshögskolan ska ha en utifrån arbetslivet lämplig regional placering och den regionala efterfrågan är en viktig aspekt vid beviljandet av nya platser.

Examensgrad, andel i arbete, arbetets överensstämmelse med utbildningen samt utnyttjade platser är alla olika sätt att mäta utbildningarnas resultat per utbildningsinriktning.

Bedömning av platsernas utveckling

Det nya underlaget avslutas med en bedömning av hur antalet platser per utbildningsinriktning kommer att utvecklas och hur många platser som kan beviljas för start 2025.

Bedömningen är inte ett facit över hur det kommer att bli. Antalet platser kan komma att bli lägre eller högre än bedömningen. Det beror på en mängd faktorer såsom bedömning av ansökningar, förändringar i vår omvärld och hur mycket statsbidrag eller särskilda medel som kan fördelas mellan alla utbildningsinriktningar.

Farmaci och läkemedelstillverkning

Denna områdesanalys omfattar de utbildningsinriktningar som bidrar med kompetensförsörjning till apotek, laboratorier och den svenska läkemedelsproduktionen.

Processtekniker

SUN-KOD
524ds

Laborarieteknik, kemi

SUN-KOD
524ca

Apotekstekniker

SUN-KOD
727xa

Utfall ansökan 2023

Utbildningsinriktningar	Ansökningar	Beviljade ansökningar
Processtekniker (läkemedel)	12	8
Laboratorieteknik, kemi	0	–
Apotekstekniker	4	2

Källa: MYH.

Pågående och beslutade platser per utbildningsinriktning och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Utbildningsinriktning	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Processtekniker	491	416	501	351	265	70
Laboratorieteknik, kemi	35	90	90	65		
Apotekstekniker	210	105	140	70	70	

Källa: MYH

Platser som beviljas efter ansökan 2024 påverkar i huvudsak slutåren 2026–2027 och framåt. Nya platser kan fyllas på vid varje ansökningstillfälle och på så vis byggs utflödet på framåt.

Utbildning till apotekstekniker inom yrkeshögskolan följer ett utbildningsinnehåll som Svensk Apoteksförening och Unionen har tagit fram tillsammans. Utbildningen ligger på 300 yrkeshögskolepoäng i omfattning.

Utbildning inom laboratorieteknik, kemi och till processtekniker ligger på 300–400 yrkeshögskolepoäng. I utbildningsinriktningen övriga utbildningar, sjukvård SUN723py finns också en utbildning med inriktning mot laboratoriemedicin. Det finns även en utbildning med inriktning mot laborant inom utbildningsinriktningen processteknik, SUN524ds.

YH-flex

Det har också beviljats 16 platser till apotekstekniker inom YH-flex 2024.

Utbildningar till läkemedelstekniker ingår i en utbildningsinriktning som heter processtekniker. Den delmängd av utbildningsinriktningen som utgörs av utbildningar till läkemedelstekniker är följande:

Pågående och beslutade platser per slutår för utbildningar till läkemedelstekniker. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Summa av platser	75	75	75	55	55	20

Källa: MYH.

Resultat från genomförda utbildningar

Examensgraden de tre senaste slutåren.

Utbildningsinriktningar	2020	2021	2022
Processtekniker	66 %	68 %	68 %
Laboratorieteknik, kemi	49 %
Apotekstekniker	68 %	79 %	80 %
Totalt för yrkeshögskolan	72 %	70 %	67 %

Källa: SCB.

Om en cell är prickad betyder det att antalet observationer är för få för att kunna visas.

Andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen året efter examen (avser examinerade 2022).

Utbildningsinriktningar	Andel i arbete, procent	Överensstämmelse arbete-utbildning		
		Helt/till största delen, procent	Till viss del, procent	Inte alls, procent
Processtekniker	83 ± 6	63 ± 8	29 ± 8	8 ± 4
Apotekstekniker	99 ± 2	69 ± 10	12 ± 6	19 ± 9
Totalt för yrkeshögskolan	89 ± 1	66 ± 1	25 ± 1	9 ± 0

Felmarginal angiven med 95 procents konfidensintervall. Utbildningsinriktningar som inte redovisas har inte statistiskt säkerställda resultat.

Källa: MYH och SCB.

Andel outnyttjade platser per startår

Utbildningsinriktningar	2021	2022	2023
Processtekniker	22 %	19 %	24 %
Laboratorieteknik, kemi	0 %	29 %	13 %
Apotekstekniker	1 %	1 %	0 %
Totalt för yrkeshögskolan	9 %	12 %	11 %

Källa: MYH.

Reflektion över resultat från genomförda utbildningar

Examensgraden för processtekniker ligger tämligen stabilt och runt genomsnittet för yrkeshögskolan sett över de tre senaste åren. Examensgraden för laboratorieteknik, kemi ligger ganska långt under genomsnittet medan apotekstekniker uppvisar en ökande tendens och överstiger genomsnittet för yrkeshögskolan.

När det kommer till andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen ligger processtekniker ungefär i nivå med genomsnittet för yrkeshögskolan. För apotekstekniker är andel i arbete mycket hög. Däremot kan det vara en något större andel som uppger att arbetet inte överensstämmer med utbildningen. Enligt Sveriges Apoteksförening kan en förklaring vara att examinerade apotekstekniker är anställningsbara och kan välja att ta andra arbeten i stället för att flytta till där det finns lediga jobb som apotekstekniker.

Tilldelade utbildningsplatser nyttjas väl inom utbildningsinriktningen apotekstekniker. Andelen outnyttjade platser för processtekniker däremot ligger betydligt högre än genomsnittet för yrkeshögskolan.

Slutsats

Resultaten för processtekniker och apotekstekniker är generellt sett goda.

Examensgraden för laboratorietekniker, kemi skulle behöva öka för att åtminstone nå genomsnittet för yrkeshögskolan. I nuläget går det inte att se hur det går för de som har tagit examen men i takt med att de nya utbildningar som har tillkommit på senare år slutför sina första omgångar, förväntas även resultat från sysselsättning komma in för denna utbildningsinriktning.

Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt

Läkemedelstekniker

Läkemedelstekniker arbetar inom den svenska läkemedelstillverkningen. De flesta anläggningar för läkemedelsproduktion finns i Mälardalen och Öresundsregionen. Detta framgår av Läkemedelsverkets rapport *Kartläggning av produktionskapacitet inom läkemedelsområdet* (2023). Det finns enligt uppgift i rapporten ett 60-tal anläggningar med tillstånd för läkemedelsproduktion av godkända läkemedel i Sverige.

För att få tillverka läkemedel i Sverige behövs tillstånd från Läkemedelsverket. De utfärdar flera olika sorters tillstånd och certifikat för följsamhet med god tillverkningssed, så kallade GMP-certifikat. GMP står för Good Manufacturing Practice och är ett regelverk som ska följas vid tillverkningen. Läkemedelstekniker arbetar i den dagliga driften av produktionen, vilket kräver både kompetens inom tillverkning och GMP.

Den yrkesgrupp som troligen passar bäst in på läkemedelstekniker är 8131 – maskinoperatörer, farmaceutiska produkter. Av SCB:s yrkesregister framgår att det fanns cirka 4 350 anställda i yrkesgruppen år 2021. Antalet anställda i åldersgruppen 55–59 år bestod av drygt 500 personer. De beräknas börja gå i pension under perioden 2027–2031. Utflödet av ny kompetens på arbetsmarknaden skulle i genomsnitt behöva vara cirka 100 personer per år för att motsvara antalet pensionsavgångar om yrkeshögskolan var den enda utbildningsvägen.

För själva driften av läkemedelsproduktion kan även andra yrkesroller som yrkeshögskolan utbildar till behövas, som underhållstekniker och automationstekniker. Se här även områdesanalysen *Industriell produktion* där de utbildningsinriktningar som leder till arbete inom dessa yrkesroller tas upp närmare.

Laborietetekniker, kemi

Laborieteteknisk personal arbetar vid olika typer av laboratorier och behöver förutom teoretiska kunskaper kunna arbeta praktiskt eftersom arbetet kräver ett handlag och en färdighet i hanteringen av utrustning och prover. Arbetsmarknaden finns förutom inom sjukvården också inom tillverkning av kosmetik, färg, livsmedel, läkemedel och naturläkemedel. Laborietetekniker inom kemisk industri kan också arbeta med analyser och provtagning i processanläggningar för till exempel vatten, olja och gas.

Enligt ansökningarna till de utbildningar som finns inom yrkeshögskolan ska utbildningarna leda till yrkesroller såsom laborant, laboratorieassistent, laboratoriebiträde, laboratoriemedarbetare och laborietetekniker.

Det kan dock bli missvisande för de studerande att utgå från att yrkeshögskoleutbildningar leder till yrket laboratorieassistent. Detta var tidigare benämningen på biomedicinska analytiker, även förkortat BMA, som utbildas via högskolan. Biomedicinska analytiker arbetar i huvudsak på medicinska laboratorier och för att arbeta som biomedicinsk analytiker inom

sjukvården krävs legitimation. Detta är viktigt att tydliggöra då yrkeshögskolans utbildningar ska svara mot ett behov av kvalificerad arbetskraft i arbetslivet som inte tillgodoses genom en utbildning enligt högskolelagen (1992:1434) eller en utbildning som kan leda fram till en examen enligt lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina. Ytterligare en yrkesgrupp som arbetar i laboratoriemiljö och som utbildas via högskolan är laboratorieingenjörer.

De olika utbildningsvägarna behöver vara tydliga så att studerande kan göra väl medvetna utbildnings- och yrkesval och veta vilka yrkesroller och vilken lönebild som väntar efter genomförd utbildning. Myndigheten har varit i kontakt med Institutet för biomedicinsk laboratorievetenskap (IBL), som är de biomedicinska analytikernas yrkesorganisation. Enligt IBL är yrkesrollen laboratoriebiträde den mest rättvisande att använda som namn på yrkesroll som utbildningar inom yrkeshögskolan kan leda till.

IBL bekräftar att behovet av kompetens av laboratorieteknisk personal är stort och brett och att medicinska laboratorier idag anställer personer med andra kompetenser som undersköterskor och högutbildade som inte får något annat jobb efter utbildningen. Det behövs både personal som kan avlasta de biomedicinska analytikerna och som kan bidra till att säkra upp vården utanför de medicinska laboratorier. IBL menar att det finns ett behov av kompetens även inom den kommunala vården och omsorgen och i synnerhet för omställningen mot en god och nära vård. Det behövs till exempel små laboratorier som kan ge snabba svar i primärvården och i hemtjänsten. Dessutom växer marknaden för självtester av olika slag som också kräver analys.

En bransch som också behöver anställa laboratorietekniker är den kemiska processindustrin och läkemedelsindustrin. Enligt Industrirådets rapport *Industrins kompetensbehov 2024–2027* (2024) behöver cirka 1 600 laboratorietekniker anställas inom de kommande tre åren.

Enligt uppgift i SCB:s *Trender och prognoser 2023* fanns det 2021 omkring 10 500 förvärvsarbetande med en biomedicinsk analytikerutbildning. Omkring 70 procent arbetar inom hälso- och sjukvården och 10 procent inom högskola, forskning, utveckling och läkemedelsindustri. Under prognosperioden, som löper fram till 2040, beräknas antalet examinerade till omkring 320 per år. Av dagens arbetskraft är 52 procent 50 år eller äldre och fram till år 2040 väntas i genomsnitt 320 personer lämna arbetskraften varje år till följd av framför allt pensionering. Sammantaget beräknas enligt rapporten tillgången på utbildade biomedicinska analytiker minska med cirka 10 procent fram till år 2040. Eftersom tillgången beräknas minska något samtidigt som efterfrågan ökar något, finns det risk för att dagens brist på biomedicinska analytiker kommer att förstärkas under prognosperioden menar SCB.

Arbetsförmedlingens yrkesprognos för yrkesgruppen laboratorieingenjörer visar på stora möjligheter till arbete år 2026 och för yrkesgruppen biomedicinska analytiker är yrkesprognosen mycket stora möjligheter till arbete år 2026. Att utbilda annan laboratorieteknisk personal via yrkeshögskolan som också kan utföra arbetsuppgifter inom laboratorieverksamheter kan därför vara en åtgärd för att minska kompetensbristen.

Apotekstekniker

Apotekstekniker ger råd och service till apotekskunder om receptfria läkemedel och egenvårdsprodukter. De arbetar tillsammans med apotekare och receptarier på landets cirka 1 400 öppenvårdsapotek. Samlingsnamnet för legitimationsyrkena apotekare och receptarie är farmaceut. Enligt lag ska det alltid finnas minst en farmaceut på ett apotek för att apoteket ska få hålla öppet. Utbildning till apotekare och receptarie sker via högskolan medan utbildning till apotekstekniker sker via yrkeshögskolan. Apotekstekniker är dock ingen skyddad titel. Det finns även personal på öppenvårdsapoteken som arbetar med arbetsuppgifter såsom kassa och varuhantering.

Som beskrevs inledningsvis följer utbildning till apotekstekniker inom yrkeshögskolan ett utbildningsinnehåll som branschorganisationen Sveriges Apoteksförning och Unionen har tagit fram tillsammans. Branschorganisationen har uppgett ett kompetensbehov på 250 apoteksteknikerutbildade per år under de senaste åren men utbudet via yrkeshögskolan motsvarar inte riktigt dessa siffror. Sveriges Apoteksförning menar att det ofta saknas behöriga sökande till utannonserade apoteksteknikertjänster. I den bristsituation som uppstår anställer apoteken personal som utbildas internt för att nå upp till de krav som apoteken själva ställt för att personalen ska kunna ge egenvårdsrådgivning. Under de senaste åren har runt 150 personer per år utbildats på detta sätt. I dessa siffror ingår både de som utbildas för kontinuerligt arbete i sin nya roll och de som utbildas för att arbeta under semestrar eller för att kunna täcka upp för kortare perioder. Enligt Sveriges Apoteksförnings *Branschrapport 2024* uppgick antalet personer som arbetade på öppenvårdsapotek år 2023 till cirka 10 000. Av dessa var knappt 50 procent av de anställda högskoleutbildade farmaceuter. Drygt 22 procent, eller cirka 2 200 personer, var yrkeshögskoleutbildade apotekstekniker och resterande var övrig personal.

Av SCB:s yrkesregister framgår att det fanns cirka 3 600 anställda apotekstekniker i Sverige år 2021. Antalet anställda i åldersgruppen 55–59 år bestod av drygt 350 personer. De beräknas börja gå i pension under perioden 2027–2031. Utflödet av ny kompetens på arbetsmarknaden skulle i genomsnitt behöva vara cirka 70 personer per år under denna period för att motsvara antalet pensionsavgångar.

Men apotekstekniker lämnar inte enbart branschen genom pensionsavgångar utan byter även till andra yrken. Yrket är delvis en säljande roll och säljroller inom andra områden kan vara ett alternativ menar Sveriges Apoteksförning. Vissa apotekstekniker har också en tidigare vårdbakgrund och väljer ibland att gå tillbaka till denna. Apotekstekniker kan också få anställning inom hälso- och sjukvården hos regionerna där de bland annat arbetar med beställning och skötsel av läkemedelsförråd på sjukhus. Apotekstekniker tillhör yrkesgruppen 5227 – apotekstekniker. Enligt Arbetsförmedlingens yrkesprognos är det stora möjligheter till arbete 2026 för denna yrkesgrupp.

Regeringen gav i regleringsbrevet för 2022 uppdrag åt Läke­medelsverket att reglera kompetenskrav vid egenvårdsrådgivning. Uppdraget redovisades i rapporten *Kompetenskrav för egenvårdsrådgivning (2023)*. Läke­medelsverket fann vid en genomlysning av kompetens­behoven att utbildningsnivån hos personal som ger egenvårdsrådgivning varierar. Läke­medelsverket har nu påbörjat ett föreskriftsarbete för att reglera kraven på utbildning och erfarenhet som ska innehas av personal som ger egenvårdsrådgivning på öppenvårdsapotek. Föreskriften ska inkluderas i Läke­medelsverkets föreskrift (LVFS 2009:9) om detaljhandel vid öppenvårdsapotek. Föreskriftsändringen kan komma att påverka efterfrågan på kompetens från yrkeshögskolan.

Som beskrivs ovan internutbildar apoteks­företagen egenvårdsrådgivare i ungefär samma omfattning som det examineras apotekstekniker från yrkeshögskolan. Den utbildningen sker oftare över längre tid samtidigt som personerna arbetar som apoteksassistenter på apoteken. Ett ökat krav på kompetens vid egenvårdsrådgivning bedömer apoteksbranschen ökar behovet av utbildade från yrkeshögskolan dels på grund av den längre utbildningstiden, dels eftersom kraven förväntas vara högre än vad internutbildningarna når upp till. En annan möjlighet är att utbildningsplatser inom YH-kurser och YH-flex blir mer efterfrågat för kompetensutveckling av befintlig personal. Uppdragsutbildning är ytterligare en möjlighet.

Kompetensutveckling för yrkesverksamma inom farmaci och läkemedelstillverkning

YH-kurser kan vara lämpligt för kompetensutveckling av yrkesverksamma. Till exempel kan det finnas behov av kurser i AI, automation och underhållsteknik för läkemedelsindustrin.

Sedan starten 2020 har beviljats följande platser inom YH-kurser. Kurserna har varit 95 poäng långa. Nya platser kan komma att beslutas under 2024.

Platser per startår	2023	2024	Totalsumma
Apotekstekniker	80	80	160

Källa: MYH.

Regionalt utbud och regional efterfrågan

Nedanstående tabeller visar antal platser som avslutas per år i respektive region/län. Antal platser innebär tillgängliga utbildningsplatser och det är inte säkert att det motsvarar antal personer som examineras.

Utbildning till *läkemedelstekniker*. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Skåne	20	20	20			
Stockholm	35	35	35	35	35	
Uppsala	20	20	20	20	20	20

Källa: MYH.

Utbildning till *laboratorieteknik, kemi*. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Halland och Västra Götaland*	35	35	35	35		
Jämtland		30	30	30		
Uppsala och Västerbotten*		25	25			

*Uppgifterna bygger på att flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.

Källa: MYH.

Utbud finns även i Stockholm med 35 platser för slutår 2024 via utbildningsinriktningen 723py, övriga utbildningar, sjukvård samt i Värmland via utbildningsinriktningen process-teknik 524ds.

Utbildning till *apotekstekniker*. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Jönköping	35					
Stockholm	70	70	70			
Västernorrland	35		35	35	35	
Västra Götaland	35	35				
Östergötland	35		35	35	35	

Källa: MYH.

Det finns apotek i hela landet från norr till söder, även i små orter. De flesta av utbildningarna bedrivs på distans vilket kan bidra till den regionala kompetensförsörjningen i fler regioner än där utbildningarna har sin placering.

Regionalt utvecklingsansvariga

Myndigheten för också en dialog om efterfrågan på kompetens med regionernas utvecklingsansvariga (RUA). Regionerna besvarar varje år en enkät som myndigheten skickar ut gällande efterfrågan på kompetens för de olika utbildningsinriktningarna inom yrkeshögskolan. Det utbud som regionerna har svarat på var det som gällde 2023 och nya platser kan ha tillkommit sedan dess. Att en region inte svarar på vilka behov som föreligger behöver inte betyda att det saknas efterfrågan på kompetens inom en utbildningsinriktning. Nedan presenteras en kort sammanfattning av de inkomna svaren.

Processtekniker – läkemedelstekniker

Region Uppsala län har uppgett att det finns behov av operatörer inom life science. Region Stockholms län beskriver att Sveriges största life science-kluster finns i regionen.

Laboratorieteknik, kemi

De tre regionerna Halland, Jämtland och Uppsala län har uppgett att utbudet bör bibehållas. Region Blekinge, som saknar utbildningsutbud, har uppgett att det finns behov inom tillverkningsindustrin.

Apotekstekniker

Regionerna Stockholm och Östergötland har uppgett att utbildningsutbudet bör öka. Region Jönköpings län har uppgett att utbildningsutbudet bör bibehållas.

Bedömning av utvecklingen för nya platser med start 2025

Processtekniker – läkemedelstekniker

Utbildningsinriktningen processtekniker innehåller flera olika specialiseringar inom processteknik, där läkemedelsteknik är en av dem. Utbudet till läkemedelstekniker bedöms i nuläget följa en rimlig nivå om ingen ny information framkommer, vilket innebär ett årligt utflöde på cirka 75 platser.

Laboratorietekniker, kemi

Utbudet inom laboratorietekniker, kemi har ökat något på senare tid. Myndigheten räknar även här in det relevanta utbudet inom utbildningsinriktningen övriga utbildningar sjukvård samt utbildningsinriktningen processteknik som bidragande till kompetensförsörjningen. Resultat för andel i arbete och arbetets överensstämmelse saknas ännu och det går därför inte att se hur träffsäkra utbildningarna är. Det finns dock tecken som tyder på att denna typ av kompetens kommer att bli mer efterfrågad och därför kan någon ytterligare ökning vara befogad framöver.

Apotekstekniker

Vad gäller apotekstekniker bedömer myndigheten att antar platser behöver öka något. Det kan också bli aktuellt med YH-kurser och YH-flex beroende på utfallet av Läkemedelsverkets föreskriftsarbete för egenvårdsrådgivning.

Som beskrivs inledningsvis är bedömningen inte ett facit över hur det kommer att bli. Antalet platser kan komma att bli färre eller fler än bedömningen. Det beror på en mängd faktorer såsom bedömning av ansökningar, förändringar i vår omvärld och hur mycket statsbidrag eller särskilda medel som kan fördelas mellan samtliga utbildningsinriktningar.

Bedömningen kommer att ses över årligen, i samband med att områdesanalyserna uppdateras.

DEFINITIONER

Andel i arbete	<p>De examinerades sysselsättning följs upp årligen via en enkät. Det huvudsakliga syftet är att ta reda på hur stor andel av de examinerade som har ett arbete året efter examen och hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen.</p> <p>Andel i arbete avser examinerade som har uppgett att de har arbete året efter sin examen. Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.</p>
Arbetets överensstämmelse med utbildningen	<p>Arbetets överensstämmelse med utbildningen, för examinerade som uppgett att de har ett arbete året efter sin examen, mäter hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen enligt tre indelningar: helt eller till största delen, till viss del eller inte alls.</p> <p>Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.</p>
Examensgrad	<p>Statistiska centralbyrån (SCB) är ansvarig för officiell statistik om yrkeshögskolan. Den officiella statistiken innehåller bland annat statistik om examinerade och examensgrad.</p> <p>Examensgrad beräknas som andel examinerade av antagna som bedrivit studier på utbildningar som ger examen.</p> <p>Examinerade avser antagna som har uppfyllt alla villkor för examen. Examinerade hänförs till det slutår som en utbildningsomgång har.</p> <p>För examinerade finns en eftersläpning i statistiken på grund av sena kompletteringar. Uppgifter för det senaste referensåret redovisas därför i november.</p>
Konfidensintervall	<p>Eftersom svarsbortfall förekommer är statistiken behäftad med viss osäkerhet. De redovisade procenttalen är därför skattningar med ett 95-procentigt konfidensintervall, vilket innebär att det sanna värdet ligger inom ett visst intervall med 95 procents säkerhet. Intervallet skrivs ut bredvid punktskattningen (andelen) med symbolen \pm, till exempel 90 ± 2. Det betyder att det sanna värdet, med 95 procents säkerhet ligger mellan 88 och 92 procent (SCB).</p>
Outnyttjade platser	<p>Outnyttjade platser avser summan av inställda platser och outnyttjade platser tre veckor efter start på varje enskild utbildningsomgång.</p>
SUN-inriktningar	<p>Svensk Utbildningsnomenklatur (SUN) är en klassificering av utbildningar som SCB ansvarar för. Den är en standard för klassificering av enskilda utbildningar samtidigt som den utgör ett system för aggregering av utbildningar till större grupper. Varje utbildning grupperas efter SUN-inriktning. Den mest aggregerade nivån är en position (en siffra). Den mest detaljerade nivån är fyra positioner (tre siffror och en bokstav).</p> <p>Myndigheten för yrkeshögskolan behöver dock kunna gruppera utbildningarna efter en mer detaljerad indelning än den officiella. Därför har myndigheten gjort en egen utvidgning av SUN genom att skapa en femte position bestående av ytterligare en bokstav. Syftet med den lokala utvidgningen är att komma närmare yrken och yrkesroller.</p>

Rätt kompetens i rätt tid.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Myndigheten för yrkeshögskolan
Box 145, 721 05 Västerås
www.myh.se